

Tilstandsrapport 2017 med utviklingsmelding for 2018

Tunveien barnehage

Satsningsområder 2017

Felles satsningsområder for kommunale barnehager

- ❖ Lederskap
- ❖ Leke og læringsmiljø
- ❖ Pedagogisk dokumentasjon
- ❖ Språk og kommunikasjon
- ❖ Realfag

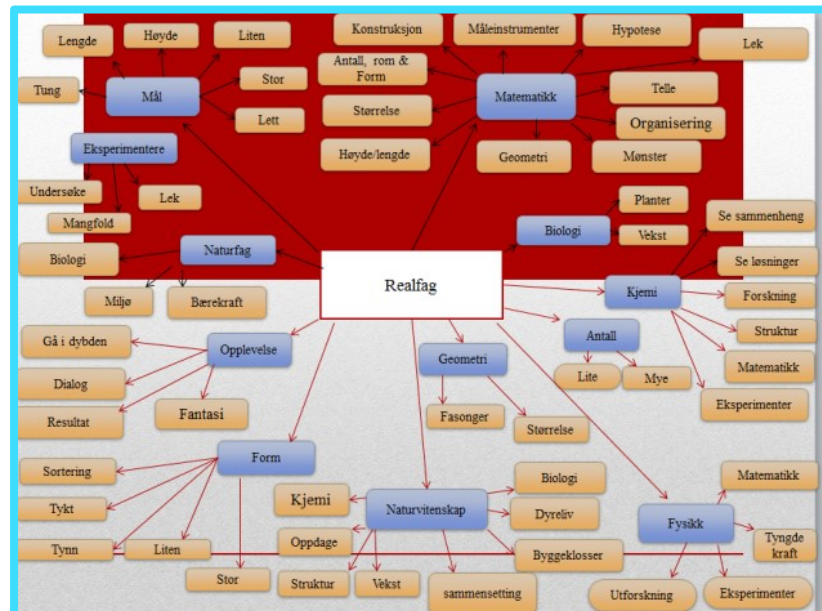
Tunveien barnehages prioriterte satsningsområder

- ❖ Realfag
- ❖ Bærekraftig utvikling
- ❖ Pedagogisk dokumentasjon og refleksjon

Felles satsningsområder og prioriterte områder i 2017

I Tunveien barnehage har vi sammen sett på hvordan **realfag** utspiller seg i barnehagen. Hvordan kan vi gjøre realfag og hvordan kan vi lære gjennom **lek**, gjennom kroppslige opplevelser, gjennom nysgjerrighet og gjennom å undre seg i fellesskap med andre. Vi skapte oss en felles forståelse for begrepet, og utvidet og så i bredden på hva realfag kunne være for barn i barnehagealder.

Vi så at vi hadde mange ulike innfallsvinkler til temaet og valgte oss ulike fokusområder på alle avdelingene avhengig av hva barna viste interesse for. Barna har blant annet forsket på hypoteser, utforsket materialer, jobbet med rollelek og studert lys å skygge for å nærme seg fokusene for 2017.

Fra en av prosjektene:
Vi har undersøkt hvilke gjenstander som kan

Vi trakk undringen rundt det å flyte/synke videre uken etter ved å bruke en klementin og en bolle med vann. Barna var litt uenige i forhold til om den kom til å synke eller flyte, noen mente den ville synke fordi den var litt tung mens noen mente det var litt luft under skallet som ville hjelpe den å flyte. Vi fant ut at klementinen kunne flyte, men hva ville skje hvis vi tok av skallet? Noen av barna mente den fortsatt ville flyte, mens andre mente at den da ville synke fordi det ikke var noen luft som kunne hjelpe den å flyte. Det viste seg at klementinen sank uten skall, og et av barna konstaterte at skallet fungerer som en flytevest for klementinen!

flyte og hvilke som synker. Noen mente at alle store ting flyter mens små ting synker; store båter kan jo flyte mens små steiner synker. Andre mente at ting som var hule med plass til luft inni ville flyte, fordi luften ikke kan synke ned i vannet. Andre igjen var opptatt av vekt, tunge ting ville synke mens lette ting ville flyte. Barna fikk seg noen overraskelser underveis, alt var ikke som de først hadde trodd. Etter en stund begynte noen av barna kjenne på både gjenstandens vekt og undersøke om den var hul før de gjettet på om den ville synke eller flyte.

Gjennom å følge barnas **nysgjerrighet** har de voksne også lært nye ting innenfor temaene. En refleks delt i to kan få flere skygger og noen ting kan få farget skygge, mens andre ikke. Vinkel, form og materialet har betydning. Både barn og voksne kan forske sammen når vi oppdager noe nytt. Sammen kan vi spørre oss spørsmålene som tar oss videre og da skaper vi gode

læringssituasjoner sammen med barna.

Hvem er jeg?

Pedagogen observerer at mange av barna ser seg selv i speilet. De ser og de hermer etter hva de ser.

Må jeg finne min plass i barnehagen før jeg kan se hvem du er? Vet jeg nok om meg selv til å gå inn i en relasjon med deg?

Bildene viser et barn som utforsker seg selv i speilet, men går etter en liten stund. Det ser ut som et annet barn har fått med seg at det skjedde noe ved speilet. Hun tar turen bort for å se hva barnet gjorde.

Har disse barna en relasjon uten at de gjør noe sammen, men etter hverandre?

Hvem er jeg? Og hvem er de rundt oss?

Hvordan kan jeg gjøre det samme som du gjorde? Vi har

bevisst jobbet for å skape gode møteplasser for barna på avdelingene. Miljøene er endret etter hva barna er opptatte av og hvilke fokusområder vi har på avdelingen. Hva skal barna kunne forske på og hvordan legger vi til rette for gode læringsmiljøer er spørsmål teamene har oppe jevnlig for å holde fokus.

Leken er i kontinuerlig bevegelse

Etter sommeren så vi at mange av barna trakk sine egne erfaringer med inn i rolleleken og at leken hadde endret seg siden før sommeren. Dette utviklet det fysiske miljøet på avdelingen og de voksne måtte se på sine planer på nytt. I Tunveien vil vi bruke barnas nysgjerrighet og lek for å drive prosjekt videre og da må de voksne **være tilstede, lytte og observere** for å ikke gå i en annen retning enn barna gjør. Gjennom bruk **av pedagogisk dokumentasjon** vil vi sammen med barna finne veien videre.

Tiltak og effekt av tiltak 2017

Tiltak:

HVA ER BARNAS TANKER OM PROSJEKTET?

Hva har vi gjort i prosjektet vårt?

- Vi har gjort mange forskjellige ting med lys og skygge, for eksempel skyggejakt, refleksjakt
- Vi har sett på skygge-teater på skjermen
- Vi har også laget eget skygge-teater
- Så har vi tegnet forskjellige skygger
- Lekt med lommelykter

Hva har vi oppdaget?

- Funnet ut at skygger kan ha farger, man kan også skape en ny farge ved å sette sammen to fargeskygger
- Sola virker bedre til å skape skygger enn lommelykter
- Funnet ut at med skyggene våre så kan vi ta på hverandre uten å ta på hverandre, man må bare holde litt bak eller litt foran
- Skyggene våre blir lenger ned fjellet når sola er bak oss
- Hvis man går nærmere lyset blir skyggen større
- Skygger kan være skrukkete og ha mønstre
- Når vi lager skygge-teater er det viktig å tenke på formene til tingene vi bruker for at andre skal kunne se hva skyggen skal være
- Det er viktig med samarbeid. For å kunne lage et skygge-teater må man samarbeide om å lage fortellingen og for å lage det.
- Flere klarer mer enn bare én. Det er også viktig å bytte på.
- Reflekser lyser når det kommer lys på de, så det er veldig viktig å bruke ute når det er mørkt sånn at bilene ser oss
- Reflekser er taggete inni, og de lager tagge-skygger og kan lyse grant på veggen
- Når man samarbeider så må man høre på hverandre og passe på at alle kan være med å bestemme, ellers er det ikke samarbeid

Hva har vært mest spennende?

- Fargeskygger
- Å lage skygge-teater som vi kan se på film etterpå
- Å samarbeide med hverandre
- Å samarbeide om å gå på refleksjakt
- Å tenke at vi må huske å vise empati med hverandre, for eksempel sånn at alle må få være med å bestemme når vi lager skygge-teater

Hva tenker dere at vi kan gjøre videre?

- Lage mer skygge-teater som vi kan se på film
- Lage et nytt prosjekt
- Lage et nytt prosjekt, kanskje om empati
- Lagge skygge-teater med Tuppen og Lillemor, de blir jo uvennerså venner igjen, det handler jo om følelser

- Bruke pedagogisk dokumentasjon og refleksjon i system som et kompetanse- og utviklingsverktøy

Vi har gjennom hele året hatt stort fokus på bruk av pedagogisk dokumentasjon og refleksjon. Dette er satt i system på alle avdelinger. Gjennom en prosjekterende arbeidsmåte bruker vi våre refleksjoner på mange arenaer i vår hverdag, både for å fordype oss i et prosjekt, for å se på vår

organisering og vårt fysiske miljø. Gjennom bruk av dokumentasjon og refleksjon på alle våre refleksjonsmøter sikrer vi at hele personalet er inkludert og at arbeidet på avdelingene er i kontinuerlig utvikling. Vi jobber også for å inkludere barna i refleksjonsarbeidet og synliggjøre dette i dokumentasjonene våre.

- Sikre at fokus opprettholdes over tid og at medarbeiderne får mulighet til å fordype seg i et område

Tunveien har i hele 2017 jobbet med realfag og bærekraftig utvikling. Dette har gitt rom for fordypning både på individnivå, avdelingsnivå, barnehagenivå og i samarbeid med andre barnehager med samme fokus.

- Organisasjonsforståelse og bevisstgjøring rundt egne valg og muligheter

Samarbeidsprosjektet om felles ledelse for Søråsteigen og Tunveien barnehage ble avsluttet sommeren 2017. Det var mye positivt som kom ut av samarbeidet mellom barnehagene og de møtepunktene dette skapte. Flere å reflektere sammen med gir flere vinklinger inn og rom for en enda større bredde i utviklingen. Samarbeidet med de andre barnehagene i samlinger med kompetanseløft har også styrket fellesskapet i kommunen.

- Bruke refleksjon som et verktøy for å bevisstgjøre og ansvarliggjøre den enkelte medarbeider.

Bruk av pedagogisk dokumentasjon gir rom for utvikling og for å se seg selv i et nytt lys. Gjennom refleksjon oppdager vi situasjoner på nye måter og vi får inn flere perspektiver på arbeidet vårt i barnehagen. Alle de ansatte deltar i refleksjonsarbeidet i Tunveien og arenaene for refleksjon er satt i system. Vi jobber mot at alle de ansatte skal ta del i dokumentasjonsarbeidet og at hele teamet skal løftes og høres i refleksjonsarbeidet. Vi har jobbet med kritisk refleksjon og det å tørre å utfordre hverandre i større grad enn tidligere. Vi vil fortsette å jobbe med dette enda mer i 2018 og vi har lagt inn voksenrollen som et av refleksjonsområdene på alle avdelinger. Under er et utdrag av et eksempel på hvordan vi har reflektert over vår egen rolle i barnas prosjekt

«Vi måtte stoppe, reflektere og evaluere.»

Vi så at vi tok mange av barnas forestillinger for gitt - vi antok at mange barn hadde erfaring med de ulike lekene ettersom de spilte ut rollene sine så godt. I ettertid ser vi at det var her barnas interesse forsvant, ettersom de ikke hadde nok erfaringer til å fylle leken videre, og vi voksne ikke fanget det i tide. Prosjektet videre har vært vanskelig å ta tak i, barnas interesser har vært spredt og vi voksne har brukt mye tid på å observere samt utforske disse sporene videre. Dette for å kunne skape et godt grunnlag for neste års prosjekt. Hvilke fellestrekk ser vi i de ulike interessene? Vi ser også at vi må være mer aktive på å videreføre barnas tanker og refleksjoner i hverdagen, slik at det er barna som styrer prosjektet og ikke oss voksne.»

Link til barnehagens nettside:

<http://www.as.kommune.no/tunveien-barnehage.350457.no.html>

Utviklingsmelding 2018

De viktigste tiltakene for å bedre kvaliteten i barnehagen i 2018:

Felles satsningsområder for alle barnehagene i pedagogisk utviklingsplan:

- Lek
- Livsmestring
- Prosjekterende arbeidsmåte

Tunveien barnehage har derfor valgt å ha livsmestring som fokus for alle avdelingene hele 2018. I tillegg til at det er et av de felles målene i kommunen har det kommet sterkere inn i den nye rammeplanen og et område vi føler vi må se nærmere på.

I Tunveien har vi også valgt noen eget fokus for 2018:

- I 2018 skal Tunveien også jobbe enda mer med kompetanseheving blant de ansatte. Vi skal ha interne kurs og møter i tillegg til samlinger på tvers

av barnehagene. Vi vil for å utvikle oss videre bruke pedagogisk dokumentasjon, refleksjon og en prosjekterende arbeidsmåte. Vi vil se på hvilken rolle vi tar i leken og hvilken plass det er til lek i hverdagen på avdelingen.

«Vi voksne må legge til rette for lek med både tid og rom, samt tiden det tar for det enkelte barn å lære seg de forskjellige lekekodene. Vi må være til stede i barns lek uten å ta over leken, men kunne gå inn som støtte ved behov, både som medskaper, inspirator og veileder. Og ikke minst må vi ivareta lekens egenart, og huske på viktigheten av lek for lekens skyld.» Årsplanen 2018

Prioriterte områder

Den nye rammeplanen som kom i 2017 legger nye føringer for digitale praksiser i barnehagen. Vi trenger i tiden fremover å jobbe for å skaffe oss det digitale utstyret dette kreves. Vi har ikke trådløst nett og ikke iPad i barnehagen i dag. Dette trenger vi for å følge opp det rammeplanen krever.

Den nye rammeplanen er vi godt i gang med å implementere og skape oss en felles forståelse for i barnehagen og på avdelingen. Vi vil fortsette med dette i hele 2018 for å sikre at alle ansatte kjenner dette dokumentet godt.

Det fysiske miljøet er viktig for oss, og en viktig del av Reggio filosofien. Vi bruker derfor penger, tid og personale for å ha et best mulig fysisk miljø i barnehagen. Vi ser at vi i arbeidet med dette også gjør mye av de forefallende oppgavene som maling, raking, strøing osv.

Vi vil fortsette å fokusere på å holde det fysiske miljøet oppe og prioritere dette, samtidig som vi må vurdere hvilke oppgaver vi skal utføre selv og hva vi må sette bort. Prioriteringer og samarbeid internt er med på å få gjort de ulike praktiske oppgavene som vi ser vi må gjøre for å skape de gode rommene for vår pedagogiske virksomhet.

Foreldreundersøkelsen 2017 (Udir)

- Svarprosent: 67,61 %
- Tilfredshet generelt: 4.4 av 5
- 3 områder som barnehagen vil ha spesielt fokus på:
  - Informasjon- vi ser at foreldrene generelt ønsker mer informasjon på alle punkter og vil satse på dette gjennom tavla, mail og sms
  - Hygiene/renhold- vi vil ta dette opp i SU og med eiendomsavdelingen som har ansvar for renholdet
  - Solskjerming på uteområdet- vi vil ha fokus på dette hele sommerhalvåret for å skjerme barna for store mengder sol.